

РИНОК ЗНАТЬ: СУТНІСТЬ ТА ХАРАКТЕРИСТИКИ

студент гр. МКмс-31/2с Коцур Я.М.

Сучасне суспільство і ведення господарської діяльності ґрунтується на використанні і раціональному спрямуванні знань на досягнення успіху. Відповідно можна розглядати «знання» як товар і у процесі розвитку формується ринок даного товару – ринок «знань».

Ринок знань – це сфера національної ринкової економіки, представлена сукупністю усіх форм перебування знань, суб'єктів, які створюють та використовують знання, процесів функціонування ринку, тобто процесів, які забезпечують створення, використання, передачі та зберігання знань, механізмів, які забезпечують діяльність ринку та зв'язків між його структурними елементами. Знання з економічної точки зору варто розглядати як ресурс, настільки ж важливий для ефективного розвитку економіки як земля, праця і капітал [1].

Особливостями ринку знань є: Покупець не тільки отримує готові знання, а й бере участь у створенні необхідного знання. Консультування з приводу розробки стратегії підприємства: спільна діяльність є головною умовою передачі накопичених знань і виробництва нового знання. Покупець повинен спочатку володіти необхідним рівнем контекстуальних знань. Цінність тих чи інших знань залежить від підготовки реципієнта [4].

Учасниками ринку знань є всі без виключення економічні суб'єкти. На ринку знань формуються специфічні посередники. В більшості випадків це навчальні заклади, патентні бюро, сховища інформації, що виступають переважно як посередники між виробниками знань і споживачами.

До посередників даного роду відносяться також: Юридичні фірми, що допомагають оформити права на ту чи іншу інтелектуальну власність; Бізнес-інкубатори, технопарки, технополіси і венчурні фонди; Виставки, музеї, бібліотеки; Центри трансфера технологій; Центри перепідготовки кадрів; Консалтингові фірми.

Специфіка ринку знань виражається в наступному.

По-перш, цей ринок найбільш відкритий в порівнянні з іншими видами ринків в єдиній ринковій системі. Трансфер знань може здійснюватися з використанням інформаційних і телекомунікаційних технологій практично в режимі реального часу. Це, з одного боку, створює колосальні можливості для розвитку ринку знань, а, з іншого, породжує проблему возмездности створення, розповсюдження, тиражування і використання знань.

І, по-друге, існує багатоваріантність оцінок знань. Тобто з позиції виробника і продавця знання як товар оцінюються на момент продажу, а покупець (споживач) оцінює їх виходячи з довгострокової перспективи (наприклад, освітні послуги, придбання патентів, ліцензій тощо) [2].

Ринок знань своєрідний. Так, значна частина знань на ньому поширюється безоплатно або за символічну плату, наприклад шкільне і в більшій частині середню і вищу професійну освіту. Безкоштовність або низька плата за ці знання для їх споживачів пояснюється тим, що процес передачі цих знань фінансується з державного бюджету або некомерційними організаціями.

Структурно ринок знань представлений великою кількістю секторів, з яких виділяються за своїми розмірами такі сектори, як наука (НДДКР, НДР), освіта (освітні послуги), засоби масової інформації, зберігання інформації (архіви, бібліотеки, інформаційні мережі) та ін.

Визначну роль у формуванні ринку знань будь-якої держави відіграє державна політика фінансування освіти, науки та наукоємних галузей. Важлива не стільки абсолютна сума коштів, яка виділяється державою для науки, скільки доля в загальному об'ємі ресурсів країни – у валовому внутрішньому продукті (ВВП). Щоб комерціалізувати науково-дослідні розробки, виконані в межах держзамовлення, необхідні значні фінансові затрати. В умовах обмеженого державного фінансування це можливо тільки при залученні власних коштів організацій, приватних інвестицій, коштів позабюджетних фондів, позик [3].

1. Матвій М. Я. Взаємозв'язок ринку знань з ринком праці в Україні: маркетинговий аспект / Микола Матвій // Галицький економічний вісник. – 2009. – № 2. – С. 73-79. – (проблеми мікро- та макроекономіки України).

2. Степанова О.Т. Теоретичні аспекти ринку знань / Степанова О.Т. // Российское предпринимательство – 2006. [Електронний курс]. – Режим доступу : <http://www.creativeconomy.ru/articles/7369>

3. Майковська В.І. Комплекс маркетингу вищого навчального закладу як запорука його ефективного функціонування на ринку знань / Майковська В.І. – С.5 – УДК 339.138:378.141

4. Вйонцек О.С. Предумови формування ринку знань в Україні – [Електронний курс]. Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvntu/20_3/206_Petryna_20_3.pdf.

Науковий керівник: ст. викладач Івашова Н.В.

Коцур, Я.М. Ринок знань: сутність та характеристики [Текст] / Я.М. Коцур; наук. кер. Н.В. Івашова // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 261-262.